

a jejich právní předchůdci po louce p. čís. 186 se svými lesními produkty jezdili v nejlepším případě v posledních 20 letech a to proto, že jejich les, když v roce 1887 usedlost čís. 31 vyhořela, byl vykácen a od této doby teprv zase asi 20 roků dává užitky, jež mohou býti vyváženy a usoudil z toho, že tito žalobci sporné služebnosti ani na uvedené louce nevydrželi. Odvolací soud však přehlíží, že držba manželů Viktora a Aloisie Sch-ových ohledně sporné vozové cesty, kterou tito dle zjištění prvního soudu, v tomto směru odchýlným zjištěním odvolacího soudu nenahraženého stejně jako ostatní žalobci užívali také již před vyhořením, nebyla přerušena tím, že po vyhoření, pokud se týče po vykácení lesa po několik let z lesa ničeho nevyváželi, proto že užitků nebylo, neboť pouhým nevykonáváním práva dle §u 351 obč. zák. držba nepomíní, vyjma případy promlčení v zákoně uvedené. Z toho plyne, že i když manželé Sch-ovi od roku 1887, pokud se týče od oné doby, kdy dříví z lesa tenkrát vykáceného za účelem novostavby vyváželi, sporné služebnosti po několik roků nevykonávali proto, že nebylo k tomu příležitosti, jelikož jejich les užitků nedával, také u nich nepřetržitá, pravá a bezelstná držba této sporné služebnosti trvala přes pokud se týče alespoň 30 let a že také oni spornou služebnost na louce 186 vydrželi.

Čís. 2705.

Hostinský ručí i za ztrátu zavazadla, jež bylo ukradeno zloději, do hotelu se vplíživšími.

Pojem věci drahocenné ve smyslu §u 970 a) obč. zák. Nespadá sem kufr, naplněný zbožím, byť i drahým.

(Rozh. ze dne 6. června 1923, Rv II 11/23.)

Žalobkyně účastnila se výročního trhu v P. a odevzdala po trhu svůj kufr, naplněný zbožím, žalovanému Vincenci S-ovi, vrátnému v hotelu M., v němž bydlela a jenž náležel spolužalovanému Antonínu B-ovi. Vincenc S. nechal kufr — aniž by ho nějak zabezpečil — stát ve vestibulu, odkudž byl odcizen. Žalobu o náhradu škody proti Vincenci S-ovi a Antonínu B-ovi procesní soud první stolice zamítl. *Důvod y:* Poněvadž jest nesporno, že žalobkyně v hotelu M. bydlela a její věci byly do hotelu vneseny, ručili by žalovaný Josef B. jako nájemce hotelu a spolužalovaný Vincenc S., vrátný v hotelu, který věci žalobkyně v uschování přijal, dle §u 970 obč. zák. za věci přijaté v uschování solidárně, při čemž se žalovaný Josef B. nemůže vymlouvat na to, že zakázal žalovanému Vincenci S-ovi uschovávat věci ve vestibulu a upozornil ho na to, že zavazadla o výročních trzích přijímá do uschování jen na své nebezpečí, on že jakékoliv ručení za škodu odmítá, neboť tento zákaz je oproti hostům (žalobkyni) neplatný, poněvadž to žalovaný B. ani nevyhlásil a, i kdyby to byl vyhlásil, nemůže se dle §u 970 a) obč. zák. sprostiti z ručení vyhláškou. Dle §u 1316 obč. zák. ručí hostinští za škodu, kterou způsobí osoby služebné buď jejich vlastní, neb od nich přikázané k službě, na převzatých věcech cestujících, v jejich

domě uložených, a dle §u 970 obč. zák. za škodu, kterou zavinil on, nebo jeho lidé neb osoby cizí, přicházející za povoláním do domu. V tomto případě jest však prokázáno, že škoda, způsobená žalobkyni odcizením kufru se zbožím, nestala se lidmi v §u 970 obč. zák. uvedenými, nýbrž že kufr odcizen byl cizími lidmi, kteří se do vestibulu vloupali, a nemůže býti proto o ručení žalovaných dle §u 970 nebo § 1316 obč. zák. řeči. Zbývá řešiti otázku, zda neručí žalovaní jako obyčejní uschovatelé ve smyslu §§ 961 a 964 obč. zák. a zda nejsou z toho důvodu povinni straně žalující náhradou škody. Dle §u 961 obč. zák. má schovatel věc, sobě svěřenou, bedlivě opatrovati, a k tomu dle názoru soudu patří především, by věc svěřenou uložil na bezpečném místě. Jest tedy v tomto případě posouditi, zda byl kufr žalobkyně, byv uschován na plošině ve vestibulu, jehož dvěře, vedoucí do ulice, uzamčeny byly na klíč, a dvěře u druhého vchodu, do vestibulu vedoucí, zavřeny nebyly, bezpečně uschován. Dle názoru soudu byl kufr bezpečně uschován, poněvadž dvěře opatřeny jsou silným zámkem, který, i když zapadá jen na jeden západ, pevně drží, okolnost pak, že i okna ve dveřích opatřených mřížovím nejsou zasklena, nikterak nevedí bezpečnému uzavření dveří, poněvadž zástrčky dveří, kterými jest levé pevné křídlo upevněno, jsou uvnitř mezi oběma křídly, takže, ani kdyby snad někdo mřížemi prostrčil železný hák, zástrčky a tím pak i celé dvěře přece otevřítí nemůže. O d v o l a c í s o u d uznal dle žaloby. D ů v o d y: Žalobkyně posuzuje žalobní nárok, pokud se týče Vincence S-a, jako nárok z nedovoleného činu dle §u 1295 a násl. obč. zák., a pokud se týče spolužalovaného Josefa B-a jako nárok ze smlouvy dle §u 970 obč. zák. Naproti tomu prvý soudce posuzuje nárok žalobní jak ohledně Vincence S-a tak i ohledně Josefa B-a dle §u 970 (§ 961) obč. zák. Právnímu názoru žalobkyně dlužno přisvědčiti, neboť ustanovení §§ 970 a 970 a), b), c) obč. zák. vztahují se pouze na hostinské a osoby, jim na roveň postavené. Za takovou osobu však nelze pokládati spolužalovaného Vincence S-a, který byl vrátným, tedy osobou služebnou u spolužalovaného hoteliera Josefa B-a, a ručí proto za škodu, žalobkyni odcizením kufru vzešlou dle zásad §u 1295 a násl., leč že by žalobkyně tvrdila, že také on vlastním jménem výslovně kufr přijal do uschování, což však v tomto případě se nestalo. Pokud se týče spolužalovaného Josefa B-a jest vlastně rozhodnutí otázku, zda dle §u 970 obč. zák. hotelier ručí za škodu, která vzešla krádeží, spáchanou osobami, v hotelu nezaměstnanými, na věcech jemu (jeho zřízencům) do uschování odevzdaných od osob, v hotelu bydlících. Prvý soudce tuto otázku zodpovídá záporně, vycházeje z právního názoru, že hotelier dle §§ 970 a 1316 obč. zák. ručí jen za škodu, kterou zavinil on anebo jeho lidé nebo osoby cizí přicházející za povoláním do domu. Tento názor nemá opory ani v doslovu §u 970 a §u 970 a), b), c) obč. zák. ani v účelu, jež toto zvláštní ustanovení zákona sleduje. Neboť § 970 obč. zák. mluví všeobecně o lidech cizích do domu vcházejících (vycházejících) a neobsahuje ani slovem zmínky o tom, že by tyto lidé musili choditi do domu neb vycházeti z domu, kde jsou věci hostu uschovány, za povoláním. Ustanovení §u 970 a §u 970 a), b), c) obč. zák. jako ustanovení zvláštní, ukládají hostinskému povinnost, ručiti za věci, od hostu jemu nebo jeho služebnictvu k uschování odevzdané, v míře vyšší, než obyčejnému uschovateli, ježto hostinský ručí za takové věci,

vyjímajíc náhodu, vždy, leč že by prokázal okolnosti, jež dle ustanovení Šu 970 obč. zák. ho z této povinnosti sprostují. Mezi těmi však není uvedeno ani, že hostinský jest sprostěn z povinnosti, ručiti za škodu, kterou způsobili na věcech, jemu k uschování od hostů odevzdaných, cizí lidé, k jeho služebnictvu nenáležející, kteří v hotelu, kde věci jsou uloženy, nemají co dělati, ani že hostinský neručí za škodu způsobenou na takových věcech krádeží, které se dopustili lidé cizí k jeho služebnictvu nepatřící. Naopak ze slovného znění Šu 970 obč. zák. plyne nade vší pochybnost, že hostinský ručí i za škodu, jež způsobena byla na věcech, jemu k uschování odevzdaných, i krádeží, které dopustili se lidé, jemu úplně cizí, do jeho hotelu vcházející neb odtud vycházející. Tato vyšší míra zodpovědnosti hostinského, ručiti za věci, jemu od hostů k uschování odevzdané, odůvodněna jest právě tím, že do hostince přichází mnoho různých lidí, takže možnost škody v hostinci jest poměrně větší, než u jiného uschovatele, a že host proto vydán jest spíše nebezpečí, že věci jeho utrpí v hostinci škodu. Bylo tudíž na žalovaném Josefu B-ovi, by prokázal, že na jeho straně nastaly okolnosti, jež ho sprostují z ručení za věci jemu, pokud se týče jeho zřízcům, tedy i spolužalovanému Vincenci S-ovi k uschování odevzdané. Tento důkaz se žalovanému Josefu B-ovi nezdařil. Neboť jest zjištěno výpovědí svědků Aloisa H-a a Oldřicha D-a a rozsudkem trestního soudu, že tito kufr žalobkyně ukradli dne 9. května 1921 po 9. hodině v noci z vestibulu hotelu M., kde kufr byl uložen žalovaným Vincencem S-em. Již tím jest prokázáno, že škoda, žalobkyni krádeží vzešla, způsobena byla lidmi, kteří do hotelu, kdež žalobkyně tehdy bydlela, vešli, byť i tak učinili dveřmi z Kratochvilovy ulice, jež byly zamčeny a jež otevřeli pakličem. Vzhledem k tomu ručí spolužalovaný Josef B. za škodu žalobkyni krádeží tou způsobenou, již z důvodu Šu 970 obč. zák. Než žalovaný Josef B. ručí za škodu i z důvodu Šu 1316 obč. zák. Neboť spolužalovaný Josef B. sám namítal, že uschování věcí ve vestibulu hotelu vrátnému Vincenci S-ovi výslovně zakázal, a již tím připouští, že sám považoval vestibul za místnost, která pro věci hostů, tam uložené, neposkytuje patřičné bezpečnosti. Pakliže tedy Vincenc S. kufr žalobkyně přes výslovný zákaz svého zaměstnavatele Josefa B-a uschoval ve vestibulu hotelu, dopustil se přestoupením tohoto zákazu zavinění, za něž dle Šu 1316 obč. zák. zodpovídá sám hotelier. Jest tudíž žaloba proti Josefu B-ovi co do důvodu oprávněna. Naproti tomu vrátný Vincenc S. může býti žalobkyni práv ze škody jen tehdy, když žalobkyně prokáže, že lze mu přičítati zavinění v tom směru, že kufr byl ukraden. Dle zjištění jest v jednání spolužalovaného Vincence S-a, jenž v kritické době uložil kufr žalobkyně ve vestibulu, ačkoliv mu to jeho zaměstnavatel před tím výslovně zakázal, aniž učinil nějaká další opatření, která by tuto místnost činila bezpečnou, spatřovati zavinění na straně spolužalovaného Vincence S-a ve smyslu Šu 1295 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Z obsahu žaloby neplyne, že se její důvod opíral jedině o § 970 obč. zák., což platí ve příčině prvžalovaného Josefa B-a, naopak plyne z ní

ohledně Vincence S-a, že se žaloba ve příčině tohoto žalovaného opírá o jeho přímé zavinění, že poměr smluvní žalobkyně s ním ani nebyl tvrzen, že jeho zavinění spočívá v tom, že v kritické době uložil kufr žalobkyně ve vestibulu, ačkoliv mu to bylo před tím výslovně zakázáno jeho zaměstnavatelem a že přes to neučinil nějaká opatření další, aby vestibul a kufr v něm uložený zabezpečil. Jelikož podle odvolacího zjištění škoda, která jest předmětem této žaloby, způsobena byla tím, že kufr byl ukraden z vestibulu následkem toho, že Vincenc S. vestibul před cizími lidmi dosti nezabezpečil a přes výslovný zákaz zaměstnavatelův kufr žalobkyně v něm ponechal, odvolací soud právem uznal, že prokázána byla příčinná souvislost mezi zaviněním S-vým a škodou žalobkyně (§ 1295 obč. zák.). Pokud jde o spolužalovaného Josefa B-a a o náhradní nárok proti němu dle §u 970 obč. zák. vznesený, nelze přisvědčiti dovolacímu názoru právnímu, že Josef B. není povinen dle §u 970 obč. zák. zastoupiti škodu, o které prý prokázal, že nebyla zaviněna ani jím, ani jeho lidmi, ani cizími lidmi do hotelu vcházejícími nebo z něho vycházejícími, nýbrž zloději, kteří po řádném uzavření vestibulu, kdy už volný vchod a východ byl do hotelu zamčením dveří náležitě zabráněn a znemožněn, do něho vnikli, otevřevše si paklíčem, což prý dlužno považovati za náhodu, ze které Josef B. není práv. Odvolací soud právem uznal, že Josef B. jako hostinský ručí dle §u 970 obč. zák. i za škodu zloději způsobenou, poněvadž, mluví-li zákon o »cizích z domu vycházejících i do něho vstupujících osobách«, má tím na mysli třetí osoby vůbec, tedy netoliko jiné hosty a hostů těch návštěvníky, tedy i osoby, které se do domu vplížily, byť i ne osoby, které se násilím do domu dobyly. Za škodu zloději ručí z té příčiny, poněvadž podle odvolacího zjištění škoda byla způsobena tím, že se do nehlídaného vestibulu vplížili Alois H. a Oldřich D., otevřevše si dveře paklíčem a kufr z vestibulu ukradli. Poněvadž Josef B. nedokázal, že mu bylo nemožno, by bedlivým hlídáním této krádeži zabránil, musí škodu žalobkyni způsobenou dle §u 970 obč. zák. zastoupiti. Ale dovolací soud uznal právem, že Josef B. ručí za škodu žalobkyně také z důvodu §u 1316 obč. zák., neboť podle odvolacího zjištění považoval vestibul za místnost, která neposkytovala patřičné bezpečnosti pro věci hostů, tam uložené, a poněvadž jeho zřízenec Vincenc S. přes výslovný jeho zákaz uschoval kufr žalobkyně ve vestibulu, čímž se dopustil Vincenc S. přestoupením zákazu zavinění, z něhož jest Josef B. práv také dle §u 1316 obč. zák. Poněvadž škoda žalobkyně vzešla z jednání obou žalovaných, jest solidární ručení obou jich odůvodněno § 1301 obč. zák. O vině dělené dle §u 1304 obč. zák. vzhledem k tomu nemůže býti řeči. Pokud se snaží dovolatelé obmeziti žalobní nárok poukazem na § 970 lit. a) obč. zák., sluší zdůrazniti, že šlo sice o zboží, za daných poměrů drahé, nikoli však o cennosti podle zmíněného ustanovení. Cennostmi sluší rozuměti předměty značné ceny, při kterých jejich snadná odcizitelnost v poměru nedostupnosti a katastrofálnosti náhrady škody ospravedlňuje, by z obyčejného ručení byly vyňaty. Kufr, naplněný zbožím, byť i drahým, ale právě pro svou objemnost nesnadno odcizitelný, za takovou cennost pokládán býti nemůže, poněvadž takové krádeži při jednoduché bdělosti mohlo býti snadno zabráněno, v tomto případě volbou jiné místnosti úschovné.